

د افغانستان اسلامي جمهوري دولت

د لوروزده کړو وزارت

بُست پوهنتون

علمي معاونیت

د کیفیت د تضمین او لور او امریت

د بُست پوهنتون د علمي څیړنو پالیسي

کال: ۱۳۹۹ - وږی (سنبله)

لړليک

سريزه _____ أ

اوسنی حالت _____ أ

د دې موضوع اهميت او اړتيا _____ ب

موخي _____ ب

عمومي موخي _____ ب

ځانگړي موخي _____ ب

د بڼت پوهنتون د علمي څيړنو پاليسي _____ 1

لومړی ماده _____ 1

دوهمه ماده _____ 1

درېمه ماده _____ 1

څلورمه ماده _____ 1

پنځمه ماده _____ 2

شپږمه ماده _____ 2

سريزه

په پوهنتون کي د علمي څيړنو د ميتودولوژۍ سره د ډيرو استادانو نه بدلتي، د علمي څيړنو د ترسره کولو لپاره د لابراتوار نه شتون، په پوهنتون او پوهنځيو کي د کميت او کيفيت له پلوه د علمي څيړنو د کچي تېتوالي او د وخت د غوښتني سره سم د هيواد او ټولني د اړتيا وړ علمي څيړنيزو چارو د تنظيم په موخه د علمي څيړنو دغه پاليسي د منلو معيارونو سره سم ترتيب سویده. د پوهي ترلاسه کولو او په ملي کچه د ټولني د اړتياوو د رفع کولو او د معياري علمي څيړنو د ترسره کولو لپاره د وړتيا لرونکو استادانو او څيړونکو شتون، ددې پاليسي اصلي موخه په ځان کي رانغاړي. ددې پاليسي پر بنسټ استادانو ته د علمي څيړنو د ميتودولوژي د زده کړي او څيړنيزو وړتياوو د لوړولو په موخه هڅه کېږي تر څو له يوې خوا د استادانو علمي او اکاډميک مسؤليتونه او مکلفيتونه سرته رسيدلي وي او له بلې خوا د استادانو، پوهنځيو او نورو علمي بنسټونو سره د علمي پرمختگ په برخه کي ددوي د اړيکو په ټينگښت کي مرسته سوي او د پوهنتون د ستراتېژيک پلان موخي ترلاسه سوي وي.

اوسنی حالت

امنيت، سوله او ثبات د هرې ټولني د پرمختگ لومړني شرطونه دي. ولي بدبختانه په کران هيواد کي څلور لسيزي جگړي د نورو خرابيو ترڅنګ، د علمي او تحقيقي فعاليتونو بنياد ته هم زيات زيان اړولی دی. تېري يوې نيمې لسيزي په هيواد کي د څلور لسيزي جگړي د ويرانيو د جبران لپاره ښه فرصتونه برابر کړيدي. د زير بناوو جوړول او پرمختگ، د علمي څيړنو لومړني وده او پرمختگ، د تحصيلي نصاب نوي کول او د پوهنتون پرمختگ هغه څه دي چي زيات کار ورته سويدي چي لا هم بسنه نه کوي.

دا مهال د پوهنتون په کچه د علمي څيړنو آمريت، د علمي څيړنو د اصلي او فرعي کميتو شتون، په يو شمير پوهنځيو کي د علمي څيړنو برخه کي د وړتيا لرونکو با تجربه استادانو لرل، د علمي څيړنو د مرکز لپاره د زيربناوې آسانتياوو او معلوماتي تکنالوژۍ ته د لاسرسي امکاناتو د برابرولو هوډ لرل، د علمي څيړنو په برخه کي د پوهنتون له قوي ټکو شميرل کېږي. د پوهنتون په کچه د علمي څيړنو آمريت، د علمي څيړنو د اصلي او فرعي کميتو شتون او د علمي څيړنيز مرکز لپاره د آسانتياوو برابرولو هوډ او په ټوله کي علمي څيړنو ته د ټولني اړتيا ډير فرصتونه د استادانو په واک کي ورکوي. پداسي حال کي چي د علمي څيړنو د ميتودولوژۍ او وړتياوو سره د زيات شمير استادانو نه بلديتا، په اکثره پوهنځيو کي د علمي څيړنو د لابراتواري آسانتياوو کمی، په يو شمير پوهنځيو کي د علمي سرچينو کمښت، د علمي څيړنو د ترسره کولو لپاره د استادانو لږ علاقه او په عادي بوديجه کي د څيړنيزو پروژو د پرمخ بيولو لپاره د مالي سرچينو نه شتون د علمي څيړنو په برخه کي د کمزور ټکو څخه شميرل کېږي.

ددي موضوع اهمیت او اړتیا

د لوړو زده کړو په بنسټونو (پوهنتونونو/د لوړو زده کړو مؤسسو) کې علمي څېړنې د ضروري اړتیاوو څخه شمیرل کېږي د علمي څېړنو وده او پرمختګ د ټولني د پرمختګ او هوسایني باعث ګرځي، دغه پالیسي په پوهنتون کې د علمي څېړنو د ترویج او بنسټیز کیدو په موخه ترتیب او لیکل سویده.

موخي

عمومي موخي

1. په څېړنیزو فعالیتونو او پروژو کې د استادانو او محصلینو ښکېلتیا او بوختیا
2. د پوهنتون د استادانو په مټ د معیاري علمي مقالو ترتیبول او په ملي او نړیوالو ژورنالونو کې د هغوي خپرول.
3. په پوهنتون او پوهنځیو کې د علمي څېړنو تقویت او په ټولنه کې د علم چټکه وده او پرمختګ.

ځانګړي موخي

1. د علمي کادر د علمي ترفیعاتو د اجرا په موخه د ترسره سوو علمي څېړنو په شمول پر سیمه ایزو او نړیوالو معیارونو برابر د هیواد او ټولني د اړتیا وړ هدفمنډو علمي څېړنو وده او پرمختګ.
2. د علمي او څېړنیزو کارونو د ترسره کولو په منظور په پوهنتون کې د علمي کادر لپاره د لازمو او اړینو آسانتیاوو برابرول.
3. د ټولني په هوساینه، مسلکي، اقتصادي او ټولنیزه وده او پرمختګ کې د علمي څېړنو د پایلو له لاسته راوړنو څخه ګټه اخیستنه.
4. د دولتي او خصوصي علمي ادارو سره د څېړنیزو مرکزونو د څېړنو په برخه کې د اړیکو ټینګښت او همکاري.
5. د پوهنتون د مالي بسیایني په منظور د علمي څېړنو د ترسره کولو له لپارې د مالي سرچینو تأمینول.

د بُست پوهنتون د علمي څېړنو پاليسي

لومړۍ ماده

په پوهنتون کې د علمي څېړنو غښتلیا او پراخه کول.

تر کومه ځايه چې پته ده د علمي څېړنيزو فعاليتونو د پرمخ بيولو لپاره د علمي کادر د غړو څېړنيز مهارتونه مهم رول لري. بنا د پوهنتون د علمي څېړنو مرکز دې موخي ته د رسيدو په پار د (څېړنو ميتودولوژي، مقالو چمتو کولو، احصايي، نموني اخيستي، د شمېرو راټولولو، د څېړنو د راپور چمتو او وړاندي کولو په برخه کې مشخص او اړين پروگرامونه (کنفرانسونه، سمینارونه او ورکشاپونه) په لاره اچوي. البته په گډه د پوهنځيو ترمنځ د کنفرانسونو دايرول پدې برخه کې د ښو فرصتونو څخه شميرل کېږي.

دوهمه ماده

د استادانو لپاره د علمي څېړنو په برخه کې د زده کړه ايزو آسانتياوو برابرول.

ددې هيلې يا غوښتني د پرخاي کولو لپاره لاندې کړنې ترسره کېږي:

1. په لومړي گام کې د پوهنتون او پوهنځيو د علمي څېړنيزو کمېټو او علمي کادر ځينو غړو ته چې په داوطلبانه توگه غواړي څېړنې ترسره کړي د علمي څېړنو په برخه کې د زده کړې لنډ مهاله کورسونه دايږيږي.
2. په دوهم گام کې د ځينو استادانو لپاره په پوهنځيو کې د علمي څېړنو د زده کړې کورسونه او ورکشاپونه دايږيږي.
3. هغه استادان چې په دغه کورسونو کې يادې زده کړې ترلاسه کوي هغه پخپلو پوهنځيو کې پلي کوي.

درېمه ماده

تر کومه ځايه چې استادان د تدریس ترڅنګ د علمي څېړنو په ترسره کولو هم مکلف دي، يادې څېړنې يوازې د استادانو د علمي ترفيعاتو لپاره نه بلکې کيداي سي چې د پوهنتون په څېړنيزو پروژو کې هم شاملې سي، بنا د يادو علمي څېړنو له درکه د په لاس ته راغلو پيسو نه د استادانو د حق الزحمې په برابرولو، د پوهنځيو او دپارتمنتونو د اکادميک وضعيت د ښه والي لپاره هم گټه اخيستل کيداي سي.

څلورمه ماده د علمي څېړنو له پايو نه د گټې اخيستي آسانتياوي برابرول.

لاندې موارد د پورته ذکر سوو هيلو (غوښتنو) د لاسته راوړلو لپاره په نظر کې نيول کېږي:

1. په پوهنتون کې د علمي څېړنو ټولې اصلي او فرعي کميټې به د علمي څېړنيز مرکز له لارې د وزارت خونو او نورو اړونده دولتي او خصوصي ادارو سره علمي اړيکې ټينګې کړي.
2. د علمي څېړنو پايلې د ويبسايټ، علمي مجلو او د وزارت خونو او نورو اړونده دولتي او خصوصي ادارو سره د گډو علمي او مسلکي کنفرانسونو له لارې خپرې او وړاندې سي.
3. پوهنتون به د انټرنېټ، کتابونو او نورو علمي سرچينو لازمي آسانتياوي برابرې کړي.
4. د پوهنتون د استادانو په مټ د علمي مقالو چمتو کول او په ملي او نړيوالو ژورنالونو کې د هغوی نشرول.

د پوهنتون، لوړو زده کړو او نورو علمي بنسټونو سره د علمي کادر د غړو ترمنځ د اړیکو ټینګول.
پدې منظور د پوهنځیو د علمي څیړنو کمیټې د علمي تجربو د تبادلې په پار د علمي څیړنو په برخه کې د علمي او مسلکي اړیکو د ټینګولو په منظور، جلسې، کنفرانسونه، او کپ علمي سمینارونه دایروي.

شپږمه ماده

د ټولنیزو، اقتصادي او سیاسي ستونزو د حل په منظور په پوهنتون کې د علمي څیړنو ترسره کول او په لاره اچول د علومو د ودې او د ټولني د هوسایني او رفاه لپاره زمينه برابروي. په همدې موخه د علومو د ودې او پرمختګ او ټولني د هوسایني او رفاه په منظور په بیلابیلو ساحو کې د علمي څیړنو غځول اړین دي.

د بښت پوهنتون د علمي څیړنو پالیسي په (۶) مادو کې د پوهنتون د کیفیت د تضمین او لوړاوي اصلي کمیټې د (۰۱ / ۰۶ / ۱۳۹۹) نېټې په (۶۷) گڼه غونډه کې تایید او د تصویب په موخه د پوهنتون علمي شورا ته وړاندې سوه.

د بښت پوهنتون د علمي څیړنو پالیسي د پوهنتون د علمي شورا د (۵ / ۴ / ۱۳۹۹) نېټې په (۸۲) گڼه غونډه کې تایید او تصویب سوه.

